

JAMIE

TEGEN DE WERELD

Elf jaar
en non-binair

L. D. LAPINSKI

L.D. Lapinski

Jamie tegen de wereld

 UITGEVERIJ |
De Fontein |
JEUGD

Heb jij wel eens een geheim gehad?

En dan niet een klein geheim, zoals dat je het speelgoedvliegtuig van je broer kapot hebt gemaakt of je moeders nagellak op bed hebt gemorst. Ik bedoel een groot geheim. Een geheim dat je elke dag bij je draagt en dat alleen maar lijkt te groeien. Een geheim waar je 's nachts van wakker ligt en waar je de hele tijd ineens aan moet denken terwijl je op school je gewone dingen doet.

Heb jij wel eens zo'n geheim gehad?

- Mijn geheim was raar. Op een bepaalde manier leek het alsof ik het mijn hele leven al had, maar soms voelde het nog

best nieuw. Het veranderde soms en wurmde zich de hele tijd in mijn hoofd. Het viel steeds mijn gedachten binnen als ik een serie probeerde te kijken of naar huis terugliep als ik bij mijn vrienden was geweest. Maar het leek niemand kwaad te doen, mijn geheim. Dus ik droeg het gewoon met me mee.

Maar het was er altijd.

Het fluisterde tegen me als ik me aankleedde en iets met mijn haar probeerde te doen. Het zeurde wat harder als we met school gingen zwemmen of als ik naar een openbare wc moest. Het werd vet irritant als ik met mijn moeder kleren moest kopen, al heb ik heel lang gedacht dat ik gewoon een hekel aan shoppen had. Mijn moeder klaagde altijd dat ik zo moeilijk deed terwijl ze me tussen de rekken door sleepte. Kon ik niet gewoon iets kiezen? En dan wees ik iets aan en rolde zij met haar ogen naar de beveiligingscamera's alsof ze de ster in haar eigen tv-programma was en dan zei ze: 'Niet dát, ik bedoel niet zoiets als dát!' – en dan begon het weer helemaal opnieuw.

Mijn geheim zat bij me in de bus en stootte me aan als een onbekende iets over me zei. Het was er altijd.

Het werd een soort vriend, mijn geheim. Dat lijkt me nog altijd beter dan een vijand. En het was ook niet vervelend om over mijn geheim na te denken. Als ik aan het geheim dacht, voelde ik me oké. Gelukkig, zelfs. Soms was het alsof het geheim en ik samen tegen de wereld waren. Alsof alleen wij de waarheid wisten.

Ik was acht toen ik mijn geheim voor het eerst uitsprak. Tegen Ash natuurlijk, want je kunt alles tegen Ash zeggen zonder dat hij een spier vertrekt. Sommige mensen denken daarom dat hij nergens om geeft, maar het is juist omdat hij best wel cool is en heel goed risico's kan inschatten. Die keer dat iemand uit een andere groep een vogelspin mee naar school nam haalde hij gewoon zijn schouders op, want, zei hij later, die spin zou heus niet als een olympische hardloper naar de andere kant van de school komen rennen om tegen zijn been op te klimmen. Vergeleken met een vogelspin in een rugzak leek wat ik te zeggen had niet zo'n groot ding. Maar toch stond ik te trillen op mijn benen en had ik pijn in mijn buik, want stel nou dat Ash hierna geen vrienden meer met me wilde zijn?

Ik zei het zachtjes, want dan kon ik altijd nog doen alsof hij me verkeerd had verstaan als hij heel hard 'WAT?' zou roepen.

'Ik ben geen meisje en ook geen jongen, Ash.'

Er viel een raar soort stilte waarin mijn longen bevroren, net als die keer op vakantie toen mijn broer me in het ijskoude dompelbad duwde.

Ash knipperde met zijn ogen. 'O, oké,' zei hij en hij keek me met wijdopen neusgaten aan. Bij Ash worden niet zijn ogen groot, maar zijn neusgaten. Dat is geen probleem in de zomer, maar het is echt niet fijn als het winter wordt en hij de

hele tijd verkouden is, kan ik je zeggen. ‘Dus. Wil je nog wel Jamie heten?’

‘Ja,’ zei ik, en op dat moment besloot ik meteen dat Jamie mijn naam was en zou blijven. ‘Maar zeg geen “hij” of “zij” als je het over mij hebt. Dat klinkt allebei niet goed. Dat zijn niet mijn... woorden. Je kunt zeggen: “Ik ken Jamie Rambeau en hen is een supercool persoon.”’

Ash knikte. ‘Oké. Dat lukt wel, denk ik. En als ik het vergeet?’

‘Dan baal ik,’ zei ik. ‘Maar dan doe je de volgende keer extra je best om het niet te vergeten. Oké?’

We keken elkaar aan en glimlachten. Ik voelde me ineens lichter dan ik me in tijden had gevoeld, alsof ik honderd heliumballonnen had leeggezogen en dwars door het dak heen zou kunnen vliegen, misschien wel helemaal tot in de wolken of de ruimte.

De volgende aan wie ik het vertelde was Daisy. Daisy is mijn beste vriendin. Zij is degene die altijd knopen doorhakt en zorgt dat Ash en ik ons in het weekend niet vervelen. Ze had wat meer vragen, maar ze wende eraan, na een tijdje.

Daarna kwamen mijn vader en moeder en mijn grote broer Olly. Misschien was het een beetje raar dat ik het mijn vrienden eerder vertelde dan mijn familie. Maar ergens vond ik het irritant dat het nodig was om het ze te vertellen. Ze waren mijn familie, zouden ze het niet gewoon moeten wéten?

Het blijkt dat je je ouders de hele tijd dingen moet uitleggen. Ze zijn lang niet zo slim als je denkt.

Ze hadden veel vragen, veel meer dan Daisy. Ze wilden weten wat ik allemaal wilde veranderen en wat niet; aan mijn naam, mijn kleren, mijn voornaamwoorden, en om een of andere reden vroegen ze zelfs naar mijn favoriete games. Maar toen zocht mijn vader wat dingen op en na een tijdje hadden ze het er niet meer de hele tijd over tijdens het eten. Soms vraag ik me af of ze het echt oké vonden, of dat ze het gewoon zat waren om erover te praten. En Olly? Nou, die riep 'Hoera!' en probeerde meteen een fles van mama's champagne open te trekken (ze hield hem tegen voor hij in de buurt kwam). Hij is een paar jaar geleden als gay uit de kast gekomen, dus hij was erg blij met nog een gezinslid onder de regenboogvlag.

Al vrij snel hadden alle anderen in mijn klas gehoord dat ik geen jongen en geen meisje was, en ze begonnen allemaal 'hen' te zeggen als ze het over mij hadden (zelfs zonder dat ik het vroeg!) en dat voelde geweldig. De coming-out van Jamie Rambeau was niet eens de interessantste gebeurtenis van die week: door een foutje van de schoolkeukens kregen we voortaan op vrijdag een dubbele portie patat om het aardappeloverschot weg te werken.

Toen hoorden de leraren over mij en daarna was er wel wat gedoe. Er was een week dat mijn vader en moeder de hele tijd voor belangrijke gesprekken naar school moesten komen.

Ik moest erbij zitten, terwijl ze over me praatten alsof ik er niet was en dingen besloten zonder mij iets te vragen. Maar uiteindelijk kwam het goed. Mijn vader en moeder zijn er nu aan gewend. Ze gebruiken bijna altijd de goede woorden voor me, de leraren weten wie ik ben en alles is best oké.

Tenminste, alles wás best oké.

Tot pas geleden.

Tot we in ons laatste schooljaar kwamen. Vanaf toen ging alles fout.

1

‘Dit jaar is nog maar net begonnen en ze willen nu al dat we nadenken over een nieuwe school,’ verzuchtte ik, terwijl ik met mijn hakken tegen het muurtje schopte. Het was eind september. De zomer bleef nog hangen als een logé die geen betere plek heeft om naartoe te gaan. Wij zaten buiten op het schoolplein om zo lang mogelijk van de zon te genieten. De bel was twee uur geleden al gegaan, maar vanavond was de jaarlijkse Middelbare Scholen Avond. De leraren hadden alle leerlingen uit het laatste jaar gevraagd om op school te blijven. Dan hoefden we niet eerst naar huis en daarna weer terug.

Mijn vrienden en ik waren buiten een luchtje aan het scheppen. Ik had een lekker plekje op het lage muurtje om het schoolplein gevonden, met uitzicht op de zon die achter de school onderging.

‘Het lijkt wel of ze niet kunnen wachten tot ze van ons af zijn.’

‘Van jóú, ja,’ zei Daisy en ze grijnsde naar me. ‘Van sommige anderen vinden ze het een ramp als ze weggaan.’

Ash sputterde tegen. ‘Meneer Hill zei vorig jaar nog dat hij door jou niet kon wachten tot zijn pensioen, Daisy.’

‘Alleen omdat ik zo slim ben dat hij door mij de waarheid onder ogen is gaan zien: dat hij een verschrompelde oude cornflake van een man is die in de oorlog al met pensioen had moeten gaan.’

Daisy, Ash en ik zijn elkaars beste vrienden. We zijn net één persoon die in drieën is gesplitst, of een gelijkzijdige driehoek waarbij we alle drie een van de zijden zijn en we samen een perfecte figuur vormen. Mijn moeder noemt ons de Bermudadriehoek als we haar irriteren, maar dat boeit ons niet. We zijn al beste vrienden sinds we baby's waren en we weten alles van elkaar wat er te weten valt. Ik weet bijvoorbeeld dat Ash zijn grote zus op zijn voeten laat oefenen voor haar pedicure-opleiding en dat Daisy verliefd is op Maffe Michael Holloway bij haar uit de straat, ook al zegt ze van niet. En zij weten allebei van die keer dat Olly en ik onszelf per

ongeluk bij opa en oma in de badkamer hadden opgesloten, en opa een ladder op moest om door het kleine raampje te klimmen en ons te redden.

Daisy stak haar hand in haar tas om naar een van de mini-Marsjes te grabbelen die ze er één keer per week in gooide. Ze lagen uiteindelijk altijd als verborgen schatten onder haar boeken en etuis verstopt. Soms waren ze helemaal plat en zagen ze eruit als een soort karamelslakken, maar ze at ze gewoon op. ‘Trouwens, als het aan de leraren lag zouden wij allemaal in de mijnen moeten werken. Je hebt meneer Hill toch gehoord toen we in de stad naar het museum gingen? Hij zei dat we “zouden moeten werken voor de kost in plaats van dingen over kunst en toneel te leren”’

Ik snoof. Meneer Hill en ik konden niet zo goed met elkaar opschieten. Aan het eind van vorig jaar wilde hij helemaal niet meer met mij of over mij praten. Dat was aan de ene kant geweldig, want ik kreeg nooit moeilijke rekensommen bij hem in de klas, maar aan de andere kant was het waardeloos, want Hill was begeleider van het schoolvoetbalteam en als hij je niet mocht, kwam je er niet in.

Gelukkig is mevrouw Palanska, die dit jaar onze juf is, precies het tegenovergestelde. Ze begeleidt de toneelclub en heeft een heleboel tatoeages en roze haar waar ze altijd potloden in steekt. Ze had aangeboden om onze klas op pizza te trakteren omdat we allemaal op school moeten blijven. Met

‘op pizza trakteren’ bedoelen de meeste leraren dat je een kleffe pizzapunt krijgt die boven een kaars is opgewarmd. Maar Palanska had echte pizza's laten bezorgen, en ze had zelfs aan een paar vegan pizza's gedacht. Met haar pizza's had ze ons hart veroverd en we waren helemaal gek op haar. Het was een geweldige middag geweest.

‘Heeft iemand al over de scholen nagedacht?’ had mevrouw Palanska gevraagd. Ze zat op haar bureau en liet oude Tom & Jerry-tekenfilms afspelen op het whiteboard. Die kwamen half op haar arm terecht, waardoor Jerry steeds door haar heen rende en verdween. ‘Wees niet bang om vragen te stellen. Het kan best spannend zijn om naar een grote nieuwe school te gaan, dat weet ik.’

‘Waarom heeft de St. Joseph wel een zwembad?’ vroeg Grace Pavers geïrriteerd. Zij is zo'n sportief kind van wie je nu al weet dat ze later op tv komt omdat ze duizend gouden medailles wint. ‘En de Queen Elizabeth alleen een voetbalveld?’

Palanska grijnsde. ‘Ik denk dat ik niet veel kan doen aan het ontbreken van een zwembad, Grace. Ik vroeg me meer af... Maakt iemand zich zorgen over wat je straks allemaal moet leren?’

‘Ik.’ De slungelige Pavel Gabrielczyk stak zijn hand op. ‘Ik weet niet eens wat een essay is, en ze zeggen dat we die heel vaak moeten schrijven.’

‘Een essay is zoiets als een boekverslag,’ zei Palanska

vriendelijk. ‘En ze zullen je laten zien hoe je ze moet schrijven. Ze zetten je heus niet achter een tafel om examen te doen zodra je binnenkomt.’ Ze stond op en sloeg het stof van haar handen. Toen kwam ze naar mijn tafeltje toe. Ik zat met Daisy en Ash boter-galg-en-eieren te spelen. Boter-galg-en-eieren is een spelletje dat we deze zomer hebben uitgevonden: het is een kruising tussen galgje en boter-kaas-en-eieren. Ash had een heel schrijfboekje vol regels, al hebben we nooit de kans gekregen het aan iemand anders te leren.

We keken op toen mevrouw Palanska naar ons toe kwam. Ze staaarde naar het spelletje, dat we speelden op ruitjespapier dat Daisy uit de voorraadkast bij rekenen jat. ‘Alles oké met jullie drie?’ vroeg ze zacht.

Ash houdt er niet van als leraren tegen hem praten, zelfs de aardige niet. Hij is ook altijd bang dat we op onze kop zullen krijgen omdat we zonder het te vragen rekenpapier gebruiken. Dus werd hij rood, keek de andere kant op en liet Daisy en mij tegen haar glimlachen.

‘Alles oké,’ zei ik. ‘Bedankt voor de pizza.’

‘O, geen probleem, lieverd. Maar vind jij de scholen oké, en zo?’ vroeg ze.

‘Ik ben niet bang voor grote scholen,’ zei ik. ‘Het wordt gewoon hetzelfde als hier.’

‘Maar dan groter,’ zei Daisy en ze trok een streep door drie rondjes. ‘Je hangt.’

‘Wat?’ riep Ash uit en hij boog zich voorover om te kijken.

Mevrouw Palanska's ogen gingen van mij naar Daisy, toen naar Ash en daarna weer naar mij. Ik zag een lichte frons tussen haar wenkbrauwen verschijnen. ‘Maar wat ik me wel afvroeg, Jamie...’ begon ze.

‘JUF! JUF! PAVEL ZIT MET ZIJN ELLEBOOG IN DE KNOF-LOOKSAUS!’ gilde Grace plotseling door de klas.

Palanska draaide zich om en ging naar Pavel, en wat ze had willen zeggen moest dus tot later wachten. Ik dacht er daarna niet meer over na. Eigenlijk is het wonderlijk hoe weinig ik toen nadacht.

Maar eerlijk gezegd is het vooral wonderlijk dat kinderen niet altijd krom lopen van al hun zorgen, vooral in het laatste jaar van de basisschool. In dat jaar krijgen we al vanaf september bergen dingen over ons heen om ons zorgen over te maken, en eigenlijk kun je echt niet over al die dingen gaan piekeren. Je moet er een paar uitkiezen om je op te concentreren en de rest maar zo'n beetje over je heen laten komen, anders word je gek. Ik maakte me zorgen over de eindtoetsen, over Jellybean, de hond van mijn oma die heel oud was, en over Olly, die twee weekenden geleden besloten had goth te worden (en de volgende dag al straf kreeg omdat hij zijn zwarte lippenstift aan de nieuwe witte handdoeken had afgeveegd). Ik maakte me weinig zorgen over mezelf, omdat ik blij was met mezelf.

Maar ik zou ontdekken dat niet iedereen blij met me was, ook al had ik dat toen nog niet door. Die avond zou nog maar het begin zijn.

Maar op dat moment had ik het nog te druk met lachen om Ash, die een niet-geplette mini-Mars van Daisy probeerde los te peuteren. Ze bood hem een platte aan en probeerde hem te laten geloven dat die net zo lekker was.

‘Daar is mijn moeder,’ zei ze ineens en ze grijnsde omdat ze nu een smoes had om bij de zeurende Ash weg te lopen. Ze duwde een platte chocoladeslak in Ash’ hand, sprong van het muurtje en huppelde zwaaiend naar haar moeder toe. Ash en ik gingen er wat aarzelender vanaf en liepen in slow motion naar haar toe. Daisy’s moeder, Denise, is niet echt een verschrikkelijk mens of zo, maar ze is gewoon zo’n ouder van wie je nooit goed weet wat je eraan hebt. Ze doet veel aan wat Ash Overdreven OogContact (OOC) noemt. Daar houden we allebei niet van, want het is dan alsof ze dwars door ons hoofd heen probeert te kijken. Ze deed véél OOC bij me toen ik haar net over mezelf had verteld. Toen we klein waren knuffelde ze me altijd en noemde ze me Jamie Jamster, maar sinds ik iedereen heb verteld dat ik non-binair ben, behandelt ze me als een groene alien van Jupiter. Ze praat extra hard en langzaam tegen me, voor het geval ik ineens geen Engels meer versta.

‘Waarom is ze verkleed als Koekiemonster?’ fluisterde Ash zacht en ik ging bijna stuk omdat het waar was: Denise

droeg een pluizige blauwe jas waarin ze eruitzag alsof ze zo uit Sesamstraat was komen lopen.

Ik denk altijd dat Denise ook geen fan is van Ash – dat ze zijn stille gedrag aanziet voor onbeleefdheid. Ash kan er ook niets aan doen dat hij gesloten is. Niet iedereen is een open boek. En als je de tijd neemt om hem echt te leren kennen, ontdek je dat hij de aardigste persoon is die er bestaat, en heel lief voor de mensen om wie hij geeft. Maar Daisy's moeder heeft het geduld niet om dat te proberen. Ik denk niet graag aan hoe ze over ons praat tegen Daisy wanneer wij er niet bij zijn.

‘Hal-ló, Jamie!’ zei ze toen we dichtbij genoeg waren. Ze rekte haar woorden uit als toffee. Ik kreeg zo'n nepglimlach waaraan de ogen niet meedoen en ze trok haar neus op als een hamster. ‘En Ash. Goh, wat ben jij groot geworden!’

‘Hallo, mevrouw Adewumi,’ zei Ash tegen de grond.

‘Hallo, Denise,’ zei ik met een normale stem. ‘Wat een mooie jas.’

Ash trok een onthutst gezicht, maar Denise keek me stralend aan. ‘Dank je, lieverd, die is van Matalan. Afgeprijsd naar een tientje, dat geloof je toch niet?’ Ze streek hem glad en ik glimlachte tegen haar. Ash bleef intussen naar de grond kijken om te verbergen dat zijn gezicht trilde, zoals altijd wanneer hij probeert om niet te lachen. ‘Zijn je ouders er al, Jamie?’ vroeg ze en ze deed ineens zo'n sterk OOC dat ze vast precies kon

vertellen hoe het er aan de binnenkant van mijn schedel uitzag.

‘Ze zijn tien minuten geleden aangekomen.’ Ik wees naar de receptie. ‘Je weet hoe ze zijn, ze wilden natuurlijk op de eerste rij zitten.’

Denise knikte, maar kreeg het toch nog voor elkaar om niet met haar ogen te knipperen. ‘O, dat kan ik ze niet kwalijk nemen. Het is al moeilijk genoeg om te zien wie er op dat kleine podiumpje staat, en soms kun je al helemaal niet horen wat ze zeggen. En nu we het er toch over hebben: we kunnen maar beter naar binnen gaan, denken jullie ook niet? Kom mee, Daisy.’ Ze wierp me weer zo’n brede nepglimlach toe en klemde haar handen om Daisy’s schouders om haar naar school te duwen.

Ash en ik gaven ze wat voorsprong en liepen toen achter ze aan. ‘Waarom praat ze tegen jou alsof je achterlijk bent?’ vroeg Ash. Hij vraagt altijd naar de bekende weg.

‘Omdat ze denkt dat ik dat ben. Ze denkt dat Daisy een onontdekt genie is, en dat jij en ik haar beperken en op allerlei manieren een slechte invloed op haar hebben.’

‘Hebben we dat dan?’ vroeg Ash geschrokken.

‘Natuurlijk niet. Wij hebben een geweldige invloed. Vooral jij.’ Ik klopte hem op zijn schouder. ‘Maar je weet hoe Denise is. Daisy moet zijn wat normaal is in haar ogen, en niet wat echt normaal is. Waarschijnlijk zou ze Daisy het liefst bij ons vandaan houden.’

Ash duwde zijn bril wat hoger op zijn neus. ‘Nou, dat zal haar niet lukken, tenzij ze haar opsluit en thuis lesgeeft of zo.’

‘Vergeet het maar, Daisy heeft nog steeds een trauma van het thuisonderwijs tijdens de lockdown. Ik denk dat ze weg zou lopen. En ze houdt trouwens ook van school. Ze heeft haar uniform voor de Queen Elizabeth al gekocht.’

Ash schopte tegen het beton onder onze voeten. ‘Ik wil volgend jaar niet zonder Daisy naar school,’ zei hij. ‘Ik weet niet hoe ik de dingen moet doen als zij er niet is. Zij zegt wat ik moet doen.’

‘Omdat ze altijd de baas wil spelen.’

‘Nee. Of ja, soms wel. Maar ik bedoel dat ze gewoon goed is in beginnen met dingen. Met spelletjes of projecten, of ergens heen gaan. Dat kan ze goed.’

‘Dat is waar,’ zei ik. ‘Maak je geen zorgen, ik weet zeker dat jullie elkaar elke dag na school blijven zien, en in het weekend en de vakantie. Het komt allemaal goed. Geloof me.’ Ik kon verder niets zeggen of doen. We waren altijd met ons drieën geweest, al vanaf de crèche. Het begon toen Denise en Sana – dat is Ash’ moeder – mijn moeder vroegen of ze een keer-tje met hen koffie wilde drinken. Eerst waren we nog baby’s en konden we niet eens bij elkaar weggrollen, dus móésten we wel vrienden zijn. Maar we ontdekten al snel dat we elkaar echt leuk vonden. In de tien jaar daarna zijn we een perfect team geworden. Echt niet leuk dat dit het laatste jaar was dat

we samen op school zaten. Tien jaar vriendschap, in één keer afgekapt door hoe de twee middelbare scholen – de Queen Elizabeth en de St. Joseph – het samen geregeld hebben.

Ik zag mijn ouders meteen zitten toen we de zaal in liepen. Ze zaten vooraan, precies zoals ik voorspeld had, met folders in hun handen en hun ogen strak op het lege podium gericht, alsof ze bang waren om iets te missen. Mijn vader droeg een echt pak en mijn moeder een jurk. De andere ouders hadden zich geen van allen aangekleed alsof ze naar een zakelijk gesprek moesten, zelfs Pavels moeder niet, die eigenaar van drie winkels in het dorp is. (Zij droeg een metallic paars trainingspak en haar plastic nagels tikten op haar telefoon, waarop ze driftig zat te mailen.) Mijn ouders hadden een stoel tussen hen leeg gehouden, zodat ik niet met iemand anders kon gaan praten of ontsnappen.

‘Je bent bijna te laat voor het begin,’ siste mijn moeder toen ik ging zitten. ‘Waar zat je?’

‘Ik zat midden op de weg te spelen met een schaar en glasscherven,’ zei ik. Dat zei ik meestal als mijn moeder vroeg waar ik had gezeten.

‘Niet zo brutaal, de leraren kunnen je horen. Je moet een goede indruk maken.’

‘Misschien zijn ze onzichtbaar, maar volgens mij is er nog niemand,’ zei ik en ik wees naar het lege podium.

Mijn moeder wierp me een blik toe. ‘Heel grappig. Maar

waar was je nou echt?’

‘Gewoon buiten met Daisy en Ash,’ zei ik met een zucht.

De lippen van mijn moeder werden dun. Ze had nooit hardop kritiek op mijn vrienden, maar ze trok soms wel een bepaald gezicht. Niet te geloven, want hun ouders waren háár vrienden! *Ik begrijp niet waarom Daisy/Ash* niet wat meer zoals zijn/haar* vader/moeder* kan zijn*, klaagde ze elke keer dat ze bij ons waren.

Mijn vader gaf me de twee folders die hij vasthield. ‘Lees deze even terwijl we wachten.’

Ik sloeg braaf de eerste folder open.

En het was alsof ik een klap in mijn gezicht kreeg.

Het klinkt misschien stom, maar ik had me nooit echt afgevraagd waar ik na de basisschool naartoe zou gaan. Gewoon, naar de middelbare school, meer niet. We waren de afgelopen jaren doodgegooid met toetsen en scores en resultaten, en wat daarna zou komen leek te groot en te fel om naar te kijken, zoiets als de zon. Ik wist dat de middelbare school eraan kwam, en ik wist dat er meer dan één school was. Maar voordat ik de folder van de Queen Elizabeth School voor Meisjes opensloeg, had ik niet echt beseft dat ik tussen die scholen zou moeten kiezen. Want in onze woonplaats waren er twee kleine middelbare scholen. Eén voor de jongens, de St. Joseph

**doorhalen wat niet van toepassing is*

Academie. En de andere voor de meisjes.

Er was geen andere optie. Je ging naar de ene, of je ging naar de andere. De dichtstbijzijnde andere school was in de stad, meer dan een uur reizen met de bus. Ik had me nog niet druk gemaakt over mijn schoolkeuze, tot precies dat moment dat ik daar in de zaal zat, met die folders. Ik voelde mijn handen koud worden, zoals wanneer je chocoisjes zoekt in de vriezer.

‘Mam?’ vroeg ik met een klein stemmetje. ‘Mam, ik...’

‘Ssst.’ Ze wapperde met haar handen naar me. ‘Het begint.’

En dat was zo. Twee leraren waren het podium op gekomen en stonden te wachten tot het stil werd, wat snel gebeurde. Ze straalden, op die *Zo fijn om je te zien!*-manier die leraren aan het begin van het jaar nog hebben voordat ze straf gaan uitdelen. Ze stonden ieder naast een projectiescherm dat het podium op was gereden. Op de schermen waren de logo's van de twee scholen te zien: een kruis op een blauw schild voor de St. Joseph en een kroon boven een boom voor de Queen Elizabeth.

‘Goedenavond, ouders,’ zei de eerste leraar, een man.

De vrouw giechelde even. ‘En goedenavond, jongens en meisjes.’

‘En alle anderen,’ vulde ik fluisterend aan en mijn moeder gaf me een por. Ik keek boos. Onze leraren zeiden geen ‘jongens en meisjes’ meer. Ze zeiden ‘allemaal’. Dat kwam doordat ik er vorig jaar iets over had gezegd tegen Ash’ moeder, die in

de ouderraad zat. Toen ze hoorde hoe ik me erbij voelde, had ze gezorgd dat het werd aangepast door ons schoolhoofd, mevrouw Lovell. Het is een kleine moeite om te zorgen dat je begroeting voor iedereen geldt.

‘Welkom bij onze kleine presentatie,’ zei de man. ‘Ik ben meneer Dean, de directeur of bovenmeester—’

‘Directeur dus’ mompelde ik.

‘...op de St. Joseph, en dit is mevrouw Bailey, de directrice van—’

‘Ook directeur dus,’ zei ik, en deze keer beloofde mijn vader mijn ijver met een boze blik.

‘...op de Queen Elizabeth. We weten dat volgend jaar nog ver weg lijkt, maar het leek ons goed om jullie alvast te laten zien wat je kunt verwachten, zodat jullie goed voorbereid zijn. We beginnen met een filmpje. Het wordt op allebei de schermen afgespeeld, dus hopelijk kan iedereen het zien...’ Meneer Dean drukte een knop op de afstandsbediening in en er begon een filmpje.

Ik kan je niet precies vertellen wat er verder allemaal werd verteld, want zodra het filmpje begon raakte ik in een soort trance. Ik herinner me veel beelden van dingen als het jongensuniform en het meisjesuniform, het zwembad van de jongens en het voetbalveld van de meisjes, de toneellessen voor de jongens en het tuinieren voor de meisjes, de schoolexcursies en kampen en examens van beide scholen en...

Alles was zo van elkaar gescheiden. Voor de eerste keer voelde ik me echt alleen. Op mijn basisschool droeg iedereen hetzelfde schooluniform en dezelfde gymkleden. We gebruikten allemaal dezelfde wc's en kleedkamers, en we deden alles gewoon allemaal samen. Er waren nooit verschillende regels geweest voor jongens en meisjes, want we waren gewoon kinderen en werden hetzelfde behandeld.

Maar nu werd alles gescheiden en dat voelde verkeerd.

Toen was het voorbij en kwam ons schoolhoofd, mevrouw Lovell, het podium op om de twee andere schoolhoofden te bedanken en om te zeggen dat het de moeite waard was geweest om dit te zien, '...toch, allemaal?' vroeg ze.

En ze kondigde aan dat er koffie en thee klaarstond en dat iedereen was uitgenodigd om na te praten.

'Dat was mooi, hè?' zei mijn moeder met een glimlach tegen me. 'Jamie?'

Ik kon mijn hoofd niet eens bewegen. Het voelde alsof ik aan mijn stoel vastgevroren was, in een standbeeld veranderd, of als een kapot en afgedankt ding in een kast gesmeten was. Om me heen stonden mensen te lachen, te kletsen en vrolijk te praten over de schoolreisjes en de lessen. En ik bleef alleen achter.

Tijdens de presentatie had ik de hele tijd zitten wachten tot iemand iets zei. Ik had gewild dat iemand die ikzelf niet was, zou beseffen dat ze het steeds over jongens en meisjes

hadden, maar niet over non-binaire kinderen zoals ik. Dat ze zich concentreerden op meisjes en jongens, maar dat de non-binaire kinderen zoals ik niet eens genoemd werden. Ik wilde zo ontzettend graag dat iemand, maakt niet uit wie, de mensen op het podium daarop zou wijzen. Dat Ash, Daisy of mijn ouders – gewoon iemand, zolang ik het maar niet was – een hand voor mij zou opsteken, om te laten zien dat er ook aan non-binaire mensen werd gedacht, om te vragen wat er voor ons was geregeld.

Iemand moest het toch opgefallen zijn.

Iemand moest toch gezien hebben hoe binair dit allemaal was. Toch?

Maar ze stonden nu allemaal op en gingen beleefd in de rij staan om wat te drinken te halen, en helemaal niemand leek te merken dat ik buitengesloten was.

Ik zou voor mezelf moeten opkomen.

Jamie Rambeaus taalgid

Cisgender/Cis: Als je tevreden en blij bent met het gender dat je volgens de verloskundige had bij je geboorte.

Transgender/Trans: Als je dat niet bent.

Sommige mensen die non-binair zijn, zeggen dat ze ook transgender zijn, andere niet. Zoals bij alles mag je zelf kiezen welke etiketjes je wilt hebben. Voor mij persoonlijk voelt 'non-binair' zonder iets erbij meer als Mij.

www.uitgeverijdefontein.nl

Oorspronkelijke titel: *Jamie*

Verschenen bij Orion Children's Books, een imprint van Hodder & Stoughton Limited

© 2023 L.D. Lapinski

Voor deze uitgave:

© 2023 Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling: Mechteld Jansen

Omslagafbeelding: © 2023 Harry Woodgate

Omslagontwerp: Splendid Grafisch Ontwerp

Grafische verzorging: Jasmijn de Boer

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 261 6716 4 (e-book 978 90 261 6717 1; audio 978 90 261 6718 8)

NUR 282, 283